

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

آستان قدس رضوی
مرکز تحقیقات و پژوهش‌های اسلامی

محقق: حسین فلاحت‌زاده

مسافر و احکام او

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

رهنما ۵۸ (مسافر و احکام او)

نویسنده:

اداره تولیدات فرهنگی آستان قدس رضوی معاونت
تبلیغات و ارتباطات اسلامی

ناشر چاپی:

انتشارات آستان قدس رضوی - به نشر

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۷	رهنما ۵۸ (مسافر و احکام او)
۷	مشخصات کتاب
۱۱	پیش از سفر
۱۲	در سفر
۱۳	نماز مسافر
۱۴	قصد ده روز
۱۹	تیت نماز مسافر
۲۰	بیرون رفتن از محل قصد اقامه
۲۲	مسافرت زن بدون اجازه شوهر
۲۲	مسافرت فرزند بدون اجازه والدین
۲۳	نماز قضا در سفر
۲۵	پیش از طهر، به سفر رفتن
۲۶	نذر روزه در سفر
۲۷	سفر برای فرار از روزه
۲۷	روژه قضا در سفر
۲۹	نماز جماعت
۳۱	ایستادن مسافر در صف اول جماعت
۳۱	قطع اتصال صفوف جماعت
۳۲	اقتدای مسافر به حاضر
۳۳	اقتدای نماز قضا به آدا
۳۵	زیارت
۳۶	نماز خواندن با غسل زیارت
۳۶	وضو گرفتن با آب های مخصوص نوشیدن

۳۷ وضوگرفتن از آب مسجد و نمازخواندن در جای دیگر

۳۸ ورود جُنُب و حائض به حرم

۴۱ مَسِّ اسماى مقدس

۴۲ بُردن مهر و قرآن حرم

۴۳ درباره مرکز

عنوان و نام پدیدآور: مسافر و احکام او / گردآورنده [آستان قدس رضوی]، معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی.

مشخصات نشر: مشهد: انتشارات قدس رضوی، ۱۳۹۱.

مشخصات ظاهری: ۶۰ص: ۱۱×۱۷س م.

فروست: رهنما؛ ۵۸.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۴۳-۵۴-۳

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: فقه جعفری -- رساله عملیه

موضوع: مسافرت -- جنبه های مذهبی -- اسلام

موضوع: مسافرت (فقه)

شناسه افزوده: آستان قدس رضوی. معاونت تبلیغات و ارتباطات اسلامی

شناسه افزوده: موسسه انتشاراتی قدس رضوی

رده بندی کنگره: ۱۸۳/۹/ BP ۴۸۲۴ م/ ۱۳۹۱

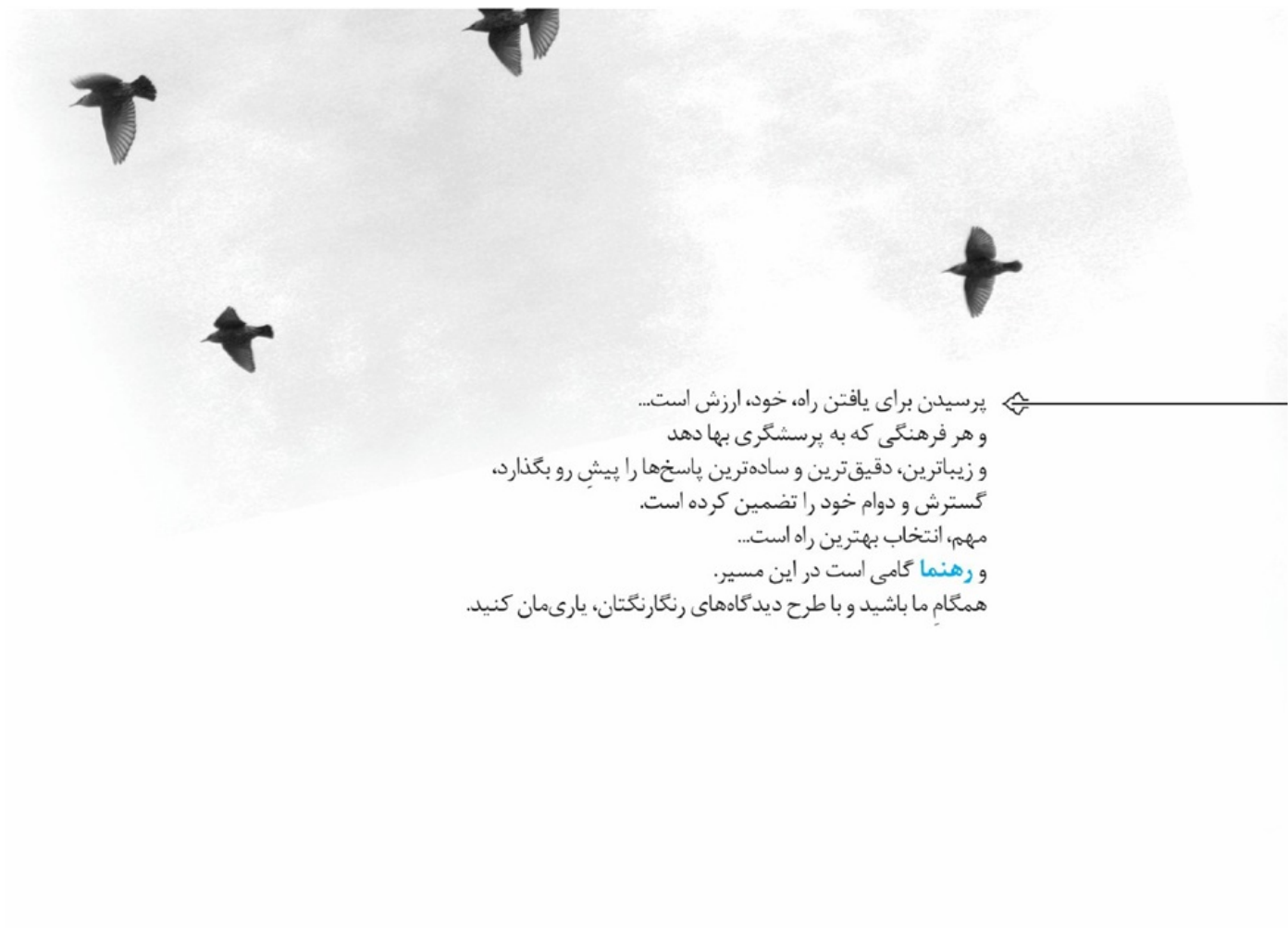
رده بندی دیویی: ۹۷/۳۴۲۲

شماره کتابشناسی ملی: ۲۸۲۸۹۶۶

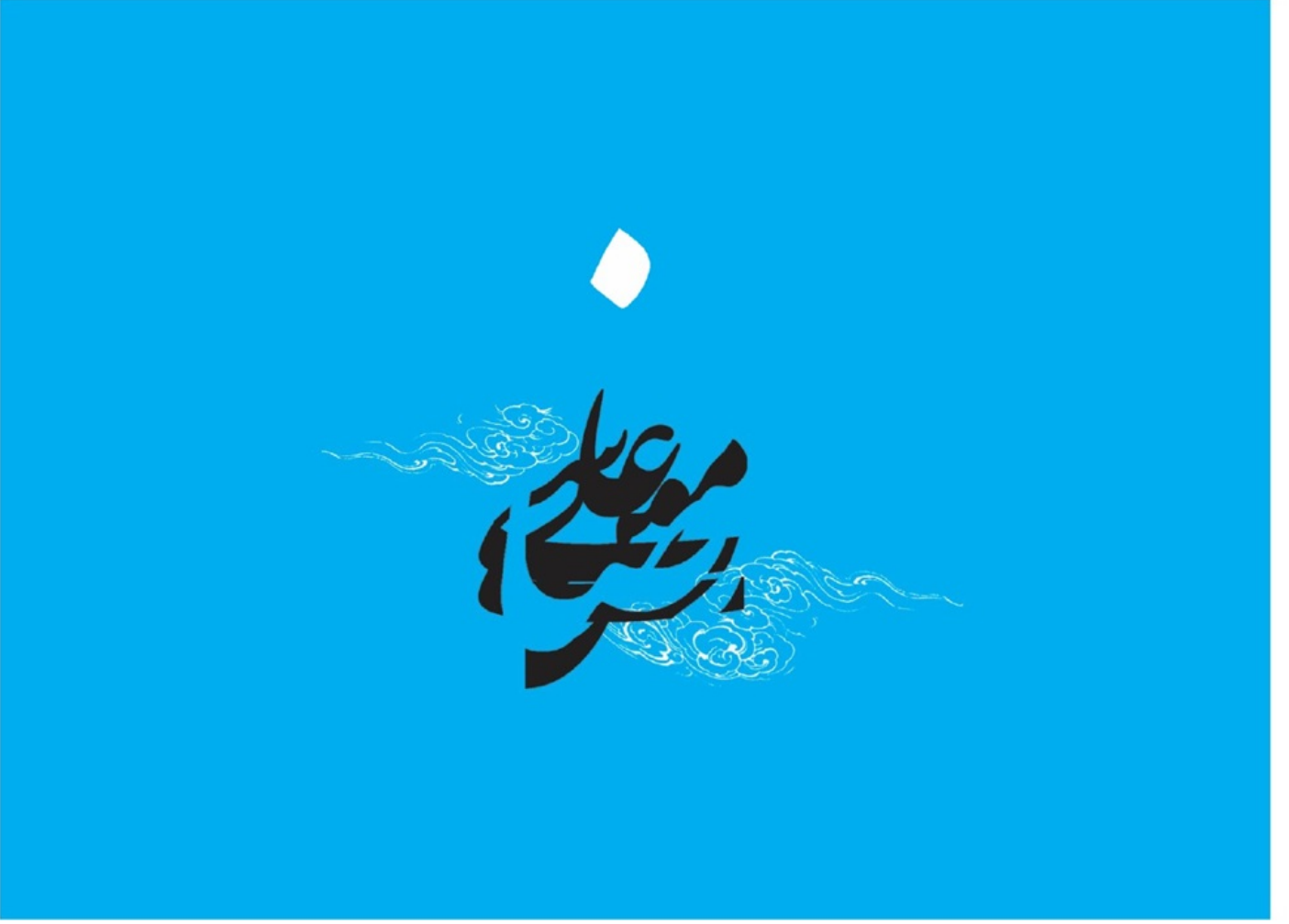
مسافر و احکام او

ص: ۱

پرسیدن برای یافتن راه، خود، ارزش است...
و هر فرهنگی که به پرسشگری بها دهد
و زیباترین، دقیق‌ترین و ساده‌ترین پاسخ‌ها را پیش رو بگذارد،
گسترش و دوام خود را تضمین کرده است.
مهم، انتخاب بهترین راه است...
و **ره‌نما** گامی است در این مسیر.
همگام ما باشید و با طرح دیدگاه‌های رنگارنگتان، یاری‌مان کنید.

پیش از سفر

پیش از سفر و در آغاز آن، این کارها را مستحب است به امید ثواب انجام دهیم:

۱. طلب خیر و خوبی از خداوند در این سفر؛
۲. اطلاع دادن به دوستان و بستگان و حلالیت طلبیدن از آنان؛
۳. وصیت کردن، به خصوص درباب امور واجب؛
۴. انتخاب هم سفران مناسب و هم شأن، از نظر اخلاقی و اقتصادی؛
۵. انتخاب زمان مناسب برای سفر: در روزهای هفته، شبه و پس از آن، سه شبه و

پنج شنبه سفر مستحب است. روز جمعه، قبل از نماز جمعه، به سفر رفتن مکروه است. اگر در سایر روزهای هفته لازم شد به سفر برود، صدقه بدهد و برود؛

۶. خواندن دعای سفر و آیات و سوره های قرآنی و دعاهاى ديگرى كه وارد شده است: سوره های قدر، حمد، ناس، فلق و نیز آیت الکرسی؛

۷. صدقه دادن در آغاز سفر. بهتر است هنگام سوار شدن به وسیله نقلیه صدقه بدهد؛

غسل کردن پیش از بیرون رفتن از خانه به قصد سفر. (۱)

در سفر

احکام و آداب سفر بسیار است و به تناسب افراد و مکان ها نیز احکام و آداب ویژه ای دارد.

ص: ۶

۱- العروها لوثقی، ج ۲، کتاب الحج، فی آداب السفر، ص ۱۱۴؛ سراج الشیعه فی آداب الشریعه، ص ۲۵۵.

برخی از آن‌ها در بخش آداب زیارت و بخش‌های دیگر این کتاب خواهد آمد. گوشه‌ای از آن‌ها بدین شرح است:

مستحب است زاد و توشه لازم و کافی به همراه داشته باشد؛

با هم سفران خود با اخلاق نیکو رفتار کند؛

در سفر، به افراد ضعیف و مریض کمک کند؛

به فقرا و مساکین محل، صدقه بدهد.

نماز مسافر

س: در چه صورتی نماز در مسافرت شکسته است؟

ج: در صورتی که مسافرت از هشت فرسخ شرعی که حدود ۴۵ کیلومتر است، کمتر نباشد. بنابراین، زائرانی که از فاصله ۲۲.۵ کیلومتر یا بیشتر به مشهد می‌آیند، چنانچه کمتر از ده روز

ص: ۷

در مشهد می مانند یا نمی دانند چند روز خواهند ماند، نمازشان شکسته است. (۱)

قصده روز

س: اگر قصد داشته باشیم ده روز در مشهد بمانیم، اما بیشتر از ده روز ماندیم، ولی قصد نداریم ده روز دیگر هم بمانیم، در آن چند روز اضافه، نمازمان تمام است یا شکسته؟

ج: قصد ماندن ده روز به معنای حداقل ده روز است؛ بنابراین پس از ده روز، تا وقتی که از مشهد نرفته اید، باید نماز را تمام بخوانید و لازم نیست پس از آن، دوباره قصد ماندن ده روز دیگر داشته باشید. (۲)

ص: ۸

۱- توضیح المسائل مراجع، ص ۶۸۳، نماز مسافر. به نظر آیت الله سیستانی، هشت فرسخ شرعی حدود ۴۴ کیلومتر است و به نظر آیت الله مکارم، حدود ۴۳ کیلومتر.

۲- توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۴۷.

س: خانمی که حداقل ده روز در مشهد می ماند، ولی چند روز اول یا آخر این ده روز را حائض است و نماز نمی خواند، آیا در مدت باقی مانده باید نماز را کامل بخواند یا شکسته؟

ج: باید نماز را کامل بخواند و لازم نیست تمام ده روز را پاک باشد. (۱)

س: به مشهد مقدس مشرف شدیم. از ابتدا تصمیم داشتیم بیش از ده روز در آنجا بمانیم؛ لذا نمازمان را کامل خواندیم؛ ولی بعد از گذشت چند روز از اقامتمان، منصرف شدیم و تصمیم گرفتیم پیش از ده روز به وطن بازگردیم. تکلیف نماز ما در بقیه روزها چیست؟ آیا شکسته بخوانیم یا تمام و آیا نمازهایی که در روزهای گذشته به طور کامل خواندیم، صحیح است؟

ج: نمازهای خوانده شده صحیح است. چون از اول تصمیم ماندن ده روز را داشته اید و با

ص: ۹

همین قصد، نماز چهاررکعتی خوانده اید، بعد از آن نیز باید نمازها را کامل بخوانید. (۱)

س: همراه اردوی دانشجویی به سفر زیارت حضرت علی بن موسی الرضا مشرف شـدم. بدون اینکه اختیار و اراده ای داشته باشم، می دانم بیش از ده روز در اینجا توقف داریم. تکلیف نمازم چیست؟

ج: نماز شما در مشهد کامل است؛ چون همین مقدار برای قصد ده روز کافی است. (۲)

س: استاد یا دانشجویی که برای تحصیل یا تدریس از محل سکونت خود به دانشگاه تردد دارد و طبق فتوای مرجع تقلیدش، نماز را در این سفرها تمام می خواند، اگر مسافرتی به غیر

ص: ۱۰

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۴۲.

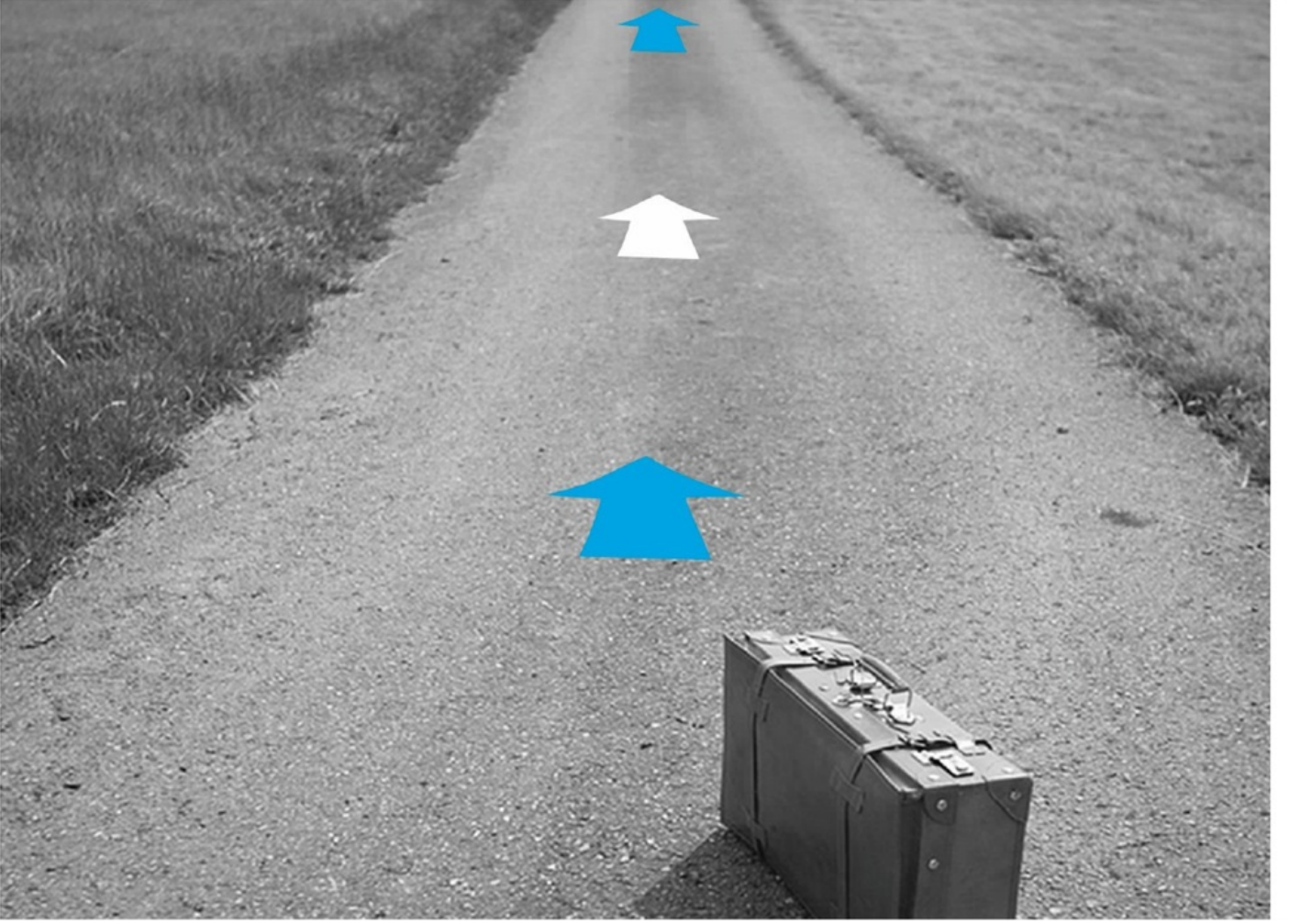
۲- توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۳۵.

محلّ درس، مثلاً به زیارت امام رضا برود، نمازش تمام است یا شکسته؟

ج: اگر مطابق فتوای مرجع تقلیدش، تنها در سفرهای شغلی باید نماز را تمام بخواند، در این سفر چون سفر شغلی نیست، اگر قصد ماندنِ ده روز در مشهد را نداشته باشد، باید نماز را شکسته بخواند و روزه صحیح نیست. (۱)

ص: ۱۱

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۰۷.

نیت نماز مسافر

س: در مسافرت، نمازهای شکسته را به چه نیتی باید بخوانیم؛ مثلاً بگوئیم چهار رکعت نماز ظهر، یا دو رکعت نماز ظهر، یا چهار رکعت نماز ظهر شکسته یا...؟

ج: به زبان آوردن نیت نماز لازم نیست. بنابراین، وقتی که مسافر برای خواندن نماز ظهر یا عصر یا عشا به نماز می ایستد و تکبیر می گوید و به قصد قربت، نماز را دو رکعتی می خواند، صحیح است؛ ولی اگر بخواهد نیت را به زبان آورد، می تواند بگوید: «نماز ظهر به جا می آورم، قربهالی الله» یا «دو رکعت نماز ظهر به جا می آورم، قربهالی الله» یا «نماز ظهر شکسته به جا می آورم، قربهالی الله» (۱)

ص: ۱۳

بیرون رفتن از محلّ قصد اقامه

س: بنا داریم با اردوی دانشجویی، بیش از ده روز به سفر زیارت حضرت علی بن موسی الرضا مشرف شویم و گاهی، روزها به محل های اطرف سفر کنیم که از حدّ ترخص خارج است و فاصله آن ها تا اقامتگاه (مشهد مقدس) کمتر از چهار فرسخ شرعی است؛ مثل طریقه. تکلیف نماز در هر دو جا چیست؟

ج: سؤال شما چهار فرض دارد:

۱. اگر تصمیم دارید پس از ده روز ماندن در مشهد، به اطراف (کمتر از چهار فرسخ) بروید و برگردید، نمازتان در هر دو جا کامل است؛

۲. اگر تصمیم دارید در بین ده روز بروید و برگردید، ولی زیاد طول نمی کشد، مثلاً

ص: ۱۴

چندساعتی از یک روز(۱)، در این فرض نیز نماز شما در هر دو جا کامل است؛

۳. اگر بخواهید در بین ده روز بروید و برگردید و بیرون رفتن شما زیاد طول می کشد، در این فرض، قصد شما برای ماندن ده روز در مشهد صحیح نیست و در هر دو جا باید نماز را شکسته بخوانید.

۴. اگر از اول تصمیم به رفتن به اطراف را نداشتید و پس از خواندن حداقل یک نماز چهار رکعتی تصمیم به رفتن گرفتید، تا کمتر از چهار فرسخ اشکال ندارد، هر چند زیاد طول بکشد.(۲)

ص: ۱۵

۱- . به فتوای امام خمینی(ره)، یکی دو ساعت، به فتوای آیت الله خامنه ای حدود شش ساعت، به فتوای آیت الله سیستانی تا نصف روز، به فتوای آیت الله مکارم اگر به اندازه ای دور نیست که جزو مسافرت محسوب شود، باید نماز را تمام بخواند؛ ولی اگر طوری است که جزو مسافرت محسوب می شود، باید تمام ده روز، نماز را شکسته بخواند. به فتوای آیت الله بهجت، چنانچه قسمت عمده روز را در محل اقامت باشد، کافی است و عرفاً قصد اقامت ده روز را در آنجا می کند و نماز تمام است. به فتوای آیت الله صافی، اگر از اول قصد بیرون رفتن از محل اقامت و توابع آن را داشته باشد، باید نماز را شکسته بخواند.

۲- . توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۳۸ و ۱۳۴۹.

مسافرت زن بدون اجازه شوهر

س: اگر زن بدون اجازه شوهرش به مسافرت برود، تکلیف چیست؟

ج: اگر سفر واجب نباشد و شوهر اجازه ندهد، سفر او معصیت است و باید نماز را کامل بخواند. (۱)

مسافرت فرزند بدون اجازه والدین

س: اگر فرزند بدون اجازه پدر و مادرش مسافرت کند، تکلیف نمازش چیست؟

ج: در سفر فرزند، اجازه پدر و مادر شرط نیست و اگر به سفر برود، نمازش شکسته است؛ ولی اگر سفر واجب نباشد و پدر یا مادر، او را از رفتن به این سفر نهی کنند یا سفر او موجب

ص: ۱۶

۱- توضیح المسائل، نماز مسافر، شرط پنجم.

اذیت و آزار والدین (۱) باشد، سفر معصیت است و باید نماز را کامل بخواند. (۲)

نماز قضا در سفر

س: اگر در مسافرت بخواهیم نماز قضا بخوانیم، با اینکه نمازهای چهاررکعتی ما شکسته است، باید کامل بخوانیم یا شکسته؟ در کل، آیا می توانیم در مسافرت نماز قضا بخوانیم؟

ج: نمازهایی را که در غیر سفر قضا شده است، باید به طور کامل خواند و اگر در سفر قضا شده باشد، به صورت شکسته. در سفر، هرچند ده روز نمانید، می توانید قضای نمازهای چهاررکعتی را به جا آورید. (۳)

ص: ۱۷

۱- به فتوای آیت الله سیستانی اگر آزار و اذیت والدین ناشی از شفقت و مهربانی مادر به فرزندشان باشد.

۲- توضیح المسائل مراجع، نماز مسافر، شرط پنجم و م ۱۲۹۵.

۳- توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۶۸ و تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۲۲۴، م ۵.

س: اگر در مسافرت، نمازهای چهاررکعتی قضا شود و بخواهیم در وطن قضای آن را بخوانیم، تکلیف چیست؟

ج: باید شکسته بخوانید. (۱)

پیش از ظهر، به سفر رفتن

س: کسی که پیش از ظهر به مسافرت برود، روزه او چه حکمی دارد؟

ج: روزه او صحیح نیست؛ اما اگر تا اذان ظهر در وطن یا جایی که نمازش تمام است بماند و بعد از ظهر حرکت کند، روزه آن روز صحیح است. (۲)

ص: ۱۹

۱- . تحریر الوسیله، ج ۱، ص ۲۲۴، م ۵؛ توضیح المسائل مراجع، م ۱۳۶۸.

۲- . توضیح المسائل مراجع، م ۱۷۲۱.

نذر روزه در سفر

س: کسی که در ماه رمضان در سفر است، آیا می تواند نذر کند و روزه بگیرد؟

ج: صحیح نیست. فرق ندارد که نذر کند روزه ماه رمضان را بگیرد یا روزه دیگری را. (۱)

س: آیا می توانیم نذر کنیم در مسافرت روزه بگیریم؟ آیا حتماً باید پیش از مسافرت نذر کنیم یا در زمانی که در سفر هستیم نیز می توانیم نذر کنیم؟

ج: نذر روزه ماه رمضان و قضای آن در سفر، صحیح نیست؛ ولی اگر بخواهد روزه مستحب را نذر کند که در سفر به جا آورد، چنانچه روزه واجب برعهده نداشته باشد، اشکال ندارد. بنابراین، کسی که روزه قضا دارد، اگر نذر کند در سفر روزه بگیرد، صحیح نیست. نذر باید پیش از سفر باشد؛ یعنی قبل از رفتن به سفر نذر کند که در این مسافرت روزه می گیرم یا نذر کند

ص: ۲۰

فلان روز را روزه می گیریم؛ چه مسافر باشم یا نباشم. (۱)

سفر برای فرار از روزه

س: آیا در ماه رمضان برای فرار از روزه مسافرت رفتن اشکال ندارد؟

ج: کراهت دارد. (۲)

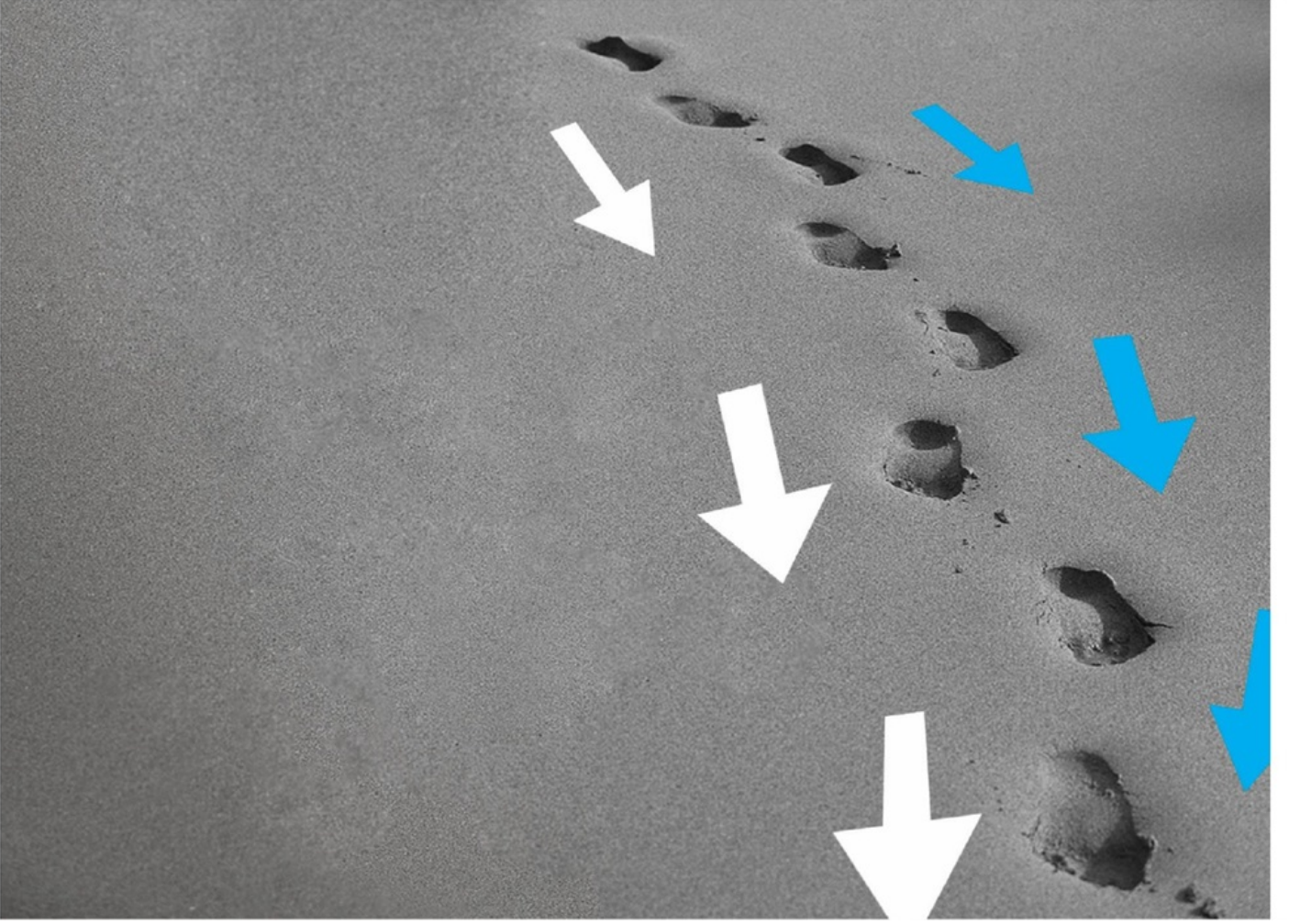
روزه قضا در سفر

س: در سفر به مشهد مقدس، تصمیم داریم تعدادی از روزه های قضای ماه رمضان را به جا

ص: ۲۱

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۷۱۷؛ استفتاعات، جلد ۱، ص ۳۳۶، س ۹۷؛ به فتوای آیات عظام شبیری زنجانی و بهجت و سیستانی نذر روزه در سفر هم صحیح است و لازم نیست پیش از سفر نذر کند و به فتوای آیات عظام خامنه ای و سیستانی چنانچه روزه قضای ماه رمضان بر عهده او باشد، روزه مستحب صحیح نیست و چنانچه روزه واجب دیگر، مثل روزه کفاره و نذری بر عهده او باشد، روزه مستحب، صحیح است.

۲- توضیح المسائل مراجع، م ۱۷۱۵.

آوریم. آیا مسافر می تواند روزه قضا بگیرد؟

ج: اگر کمتر از ده روز می مانید و نماز را شکسته می خوانید، روزه قضا هم صحیح نیست. (۱)

نماز جماعت

س: آیا نماز قضا را می توانیم به جماعت بخوانیم؛ مثلاً در مشهد مسافر هستیم و نمازمان سر دو رکعت تمام می شود. در دو رکعت بعد، می توانیم نماز قضا اقتدا کنیم؟ یا اگر دو نماز را با نماز اول امام جماعت خواندیم، در نماز دوم، می توانیم یک نماز قضا اقتدا کنیم؟

ج: اشکال ندارد و در هر دو صورت، می توانید نماز قضا اقتدا کنید. (۲)

س: آیا نماز قضای ما باید با نماز امام جماعت متحد باشد؟ مثلاً اگر امام جماعت نماز عصر را

ص ۲۳

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۷۱۴.

۲- العروه الوثقی، ج ۱، ص ۷۶۵، فصل فی الجماعه، م ۳.

می خواند، فقط نماز قضای عصر را می توانیم به او اقتدا کنیم یا نمازهای دیگر هم اشکال ندارد؟

ج: در فرض سؤال، لزومی ندارد نماز امام و مأوم متحد باشد و نماز قضای دیگر را نیز می توانید اقتدا کنید. (۱)

س: اگر مطمئن نباشیم نمازمان قضا شده است یا نه، آیا می توانیم از باب احتیاط، نماز قضا

بخوانیم و آیا نماز قضای احتیاطی را هم می توانیم به امام جماعت اقتدا کنیم؟

ج: اشکال ندارد و به جماعت خواندن آن نیز صحیح است؛ ولی امام جماعت باید نمازش ادا یا قضای قطعی باشد، یا اگر احتیاطاً نماز قضا بجا می آورد، باید مورد احتیاطش با مأوم یکی باشد، مثلاً شک دارند نماز را در وقت خوانده اند یا نه و احتیاطاً قضای آن را بجا می آورند.

(۲)

ص: ۲۴

۱- همان و تحریر الوسیله، ج ۱، القول فی صلاه القضاء، م ۱۵.

۲- همان و استفتاء.

ایستادن مسافر در صف اول جماعت

س: اگر در مشهد مسافر باشیم و قصد ماندن ده روز نداشته باشیم و نماز را شکسته می خوانیم، آیا می توانیم در صف اول جماعت، به نماز بایستیم؟

ج: اگر سر دو رکعت سلام بدهید و به جهت فرادا شدن نماز شما، فاصله افراد در صفوف جماعت زیاد بشود، اتصال افرادی که بعد از شما در صف اول ایستاده اند، قطع و نمازشان فرادا می شود؛ از این رو توصیه می کنند در صف اول نایستید. (۱)

قطع اتصال صفوف جماعت

س: اگر عده ای از مسافران که در صف نماز جماعت ایستاده اند، سر دو رکعت سلام بدهند

ص: ۲۵

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۴۳۵ و ۱۴۳۶ و ۱۴۳۸.

و اتصال صفوف جماعت قطع شود، وظیفه ما در نماز جماعت چیست؟

ج: اگر اتصال قطع شود، به این معنی که از هیچ سمت، نه از صف جلو و نه از سمت راست یا چپ، اتصال نداشته باشید، نماز شما فرادا می شود و بعد از آن را باید خودتان به نیت فرادا ادامه دهید. (۱)

اقتدای مسافر به حاضر

س: در رساله های توضیح المسائل آمده است، اقتدای مسافر به حاضر و برعکس، مکروه است. بر فرض که ما در مشهد مسافر باشیم، بهتر است نماز را فرادا بخوانیم یا در نماز جماعت شرکت کنیم؟

ص: ۲۶

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۴۳۸. به فتوای آیات عظام خویی، تبریزی، شبیری زنجانی و اراکی، اگر کسانی که نمازشان تمام شده است، فوراً برای نماز دیگری به امام اقتدا کنند، جماعت صف بعد صحیح است.

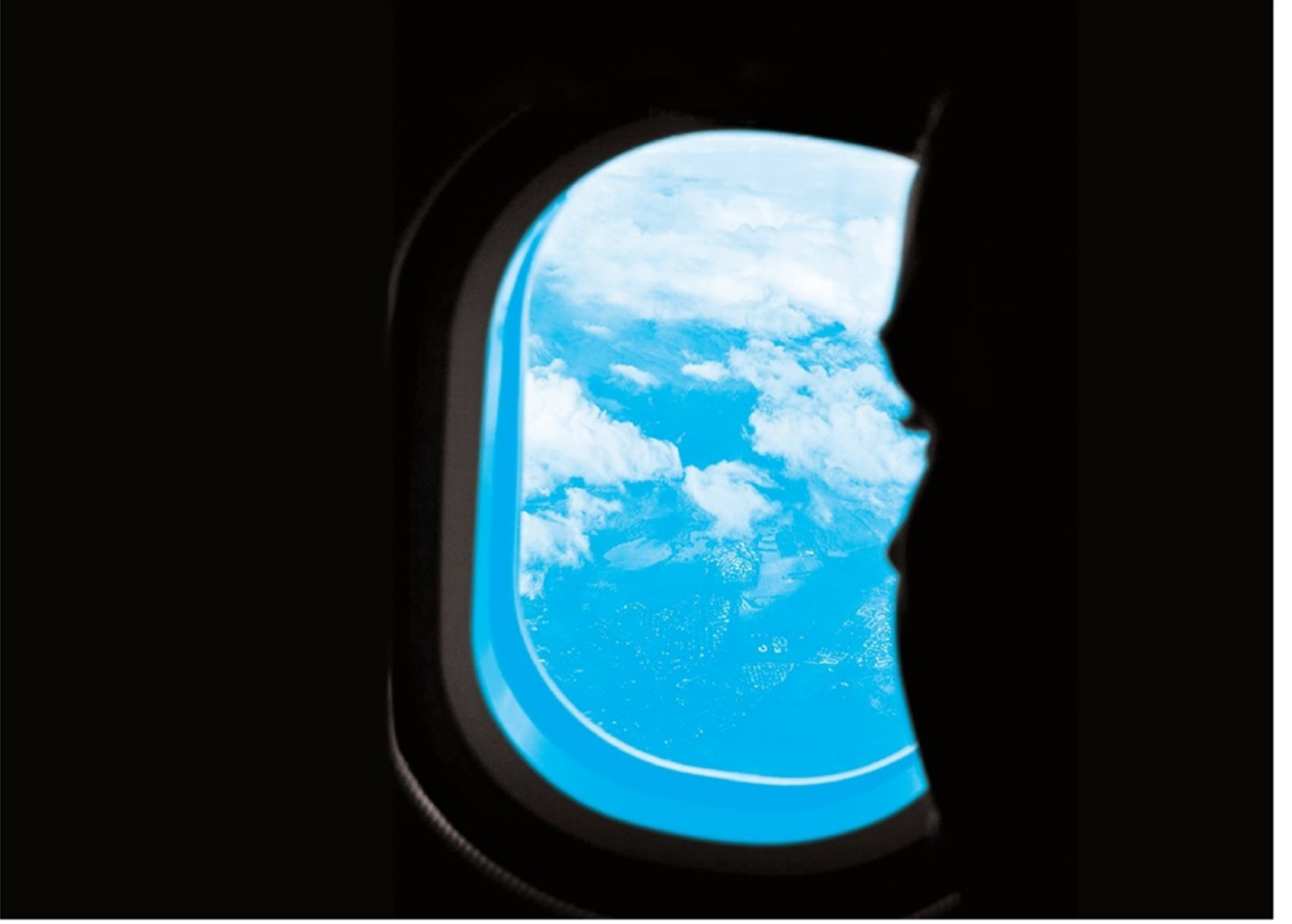
ج: مسافری که نماز را شکسته می خواند، اگر به امام جماعتی که نماز را تمام می خواند اقتدا کند، ثوابش از نماز جماعتی که هر دو (امام و مأوم) نمازشان تمام یا هر دو شکسته باشد، کمتر است و کراهت در اینجا به همین معنی است. ولی باز در این فرض هم ثواب نماز جماعت از نماز فرادا بیشتر است. پس، بهتر است در نماز جماعت شرکت کنید. (۱)

اقتدای نماز قضا به ادا

س: اگر مسافر باشیم و در نماز جماعت، سر دو رکعت سلام بدهیم و نمازمان تمام شود، آیا در دو رکعت بعدی نماز امام جماعت، حتماً باید یک نماز دورکعتی اقتدا کنیم؟ یا می توانیم

ص: ۲۷

۱- استفتائات، امام خمینی، ج ۱، ص ۲۵، س ۴۶۸؛ العروه الوثقی، ج ۱، فصل فی الجماعه و مکروهاتها، السادس.

مثلاً نماز چهاررکعتی ادا یا قضا اقتدا کنیم و بقیه آن را خودمان فرادا بخوانیم؟

ج: هر دو صورت، اشکال ندارد و لزومی ندارد حتماً نماز دورکعتی اقتدا کنید و وقتی که نماز جماعت تمام شد، باقی مانده نماز را فراداً می خوانید و صحیح است. (۱)

زیارت

س: بوسیدن درگاه حرم و آستان مقدس و سجده روبه روی قبر مطهر، چه حکمی دارد؟

ج: بوسیدن در و درگاه حرم اشکال ندارد؛ ولی سجده کردن درمقابل ضریح و قبر مطهر، جایز نیست؛ مگر سجده شکر خدا، به جهت توفیق این زیارت. (۲)

ص: ۲۹

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۱۴۰۹.

۲- توضیح المسائل مراجع، م ۱۰۹۰.

نماز خواندن با غسل زیارت

س: آیا با غسل زیارت می توانیم نماز بخوانیم یا باید وضو هم بگیریم؟

ج: نمی توان نماز خواند و باید وضو هم گرفت. (۱)

وضو گرفتن با آب های مخصوص نوشیدن

س: وضو گرفتن از آب سردکن های داخل صحن ها که مخصوص نوشیدن است، برای نماز یا زیارت، چه حکمی دارد؟

ج: باطل است. چون آب وضو باید مباح باشد (۲) و این آب ها ویژه نوشیدن است، نه وضو گرفتن.

ص: ۳۰

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۳۹۱. به فتوای آیت الله مکارم، با همین غسل می توان نماز خواند و نیاز به وضو ندارد؛ ولی به فتوای سایر مراجع وضو هم باید بگیرد.

۲- توضیح المسائل مراجع، م ۲۶۵ و تحریر الوسیله، ج ۱، فی شرایط الوضوء، ص ۲۶، م ۶.

وضو گرفتن از آب مسجد و نماز خواندن در جای دیگر

س: آیا می توان از آب حوض مسجد گوهرشاد یا شیرهای آب داخل آن وضو بگیریم و به حرم و زیارت و نماز برویم؟

ج: اشکال ندارد؛ ولی اگر وضوخانه یا حوض مسجدی وقف نمازگزاران همان مسجد باشد، نمی توان در آنجا وضو گرفت و جای دیگر نماز خواند.

س: اگر برای رفتن به حرم مطهر و زیارت، وضو گرفته باشیم، آیا می توانیم با همان وضو نماز بخوانیم یا مجدداً باید وضو بگیریم؟

ج: تا زمانی که وضو باطل نشده است، نماز خواندن و انجام دادن سایر کارهایی که نیاز به

ص: ۳۱

ورود جُنُب و حائض به حرم

س: جُنُب و حائض تا کدام قسمت از صحن ها و رواق ها و حرم مطهر امام رضا و مسجد گوهرشاد می توانند وارد شود؟

ج: وارد شدن و عبور از مسجد و حرم مطهر به طوری که از یک در، وارد و از در دیگری بیرون رود، اشکال ندارد؛ ولی توقف در مسجد و بنا بر احتیاط واجب در حرم امام رضا جایز نیست. البته توقف در صحن ها و رواق ها اشکال ندارد. (۲) یادآوری می کنیم، صحن مسجد گوهرشاد نیز حکم مسجد را دارد و اطراف ضریح مطهر امام رضا زیر گنبد و به فتوای برخی از فقها، رواق های

ص: ۳۲

۱- . استفتائات، امام خمینی، ج ۱، ص ۴۵ و ۴۶، س ۷۳ تا ۷۵.

۲- . تحریر الوسیله، ج ۱، القول فی احکام الجُنُب، ص ۳۸ و ۳۹ و توضیح المسائل مراجع، م ۳۵۵ و ۴۵۰.

متصل به زیر گنبد، حکم حرم را دارد و جُنُب و حائض در آن قسمت نباید توقف کند. (۱)

س: توقف جُنُب در حسینیه ها و حرم امام زاده ها و اصحاب امام رضا، مثل خواجه اباصلت، چه حکمی دارد؟

ج: اشکال ندارد. (۲)

س: اگر جُنُب یا حائض از سر ناآگاهی یا فراموشی، داخل مسجد یا حرم امام معصوم شود، آیا گناه کرده است؟ تکلیفش چیست؟

ج: همین که متوجه شد، باید از مسجد یا حرم بیرون برود و اگر به سبب فراموشی باشد، گناه نکرده است؛ ولی اگر به جهت ندانستن مسئله باشد و در یاد گرفتن مسئله کوتاهی کرده باشد، گناهکار است. (۳)

ص: ۳۳

۱- به فتوای آیت الله بهجت بلکه عبور نیز نکند و همچنین در رواق ها به فتوای آیات عظام گلپایگانی و صافی، احتیاط واجب، نرفتن است؛ گرچه از یک در وارد و از در دیگر خارج شود.

۲- العروه الوثقی، ج ۱، ص ۲۸۸، م ۳؛ استفتائات، امام خمینی، ج ۲، ص ۳۴۳.

۳- استفتاء

س: اگر جوانی در مسجد یا حرم امام رضا خوابش ببرد و در خواب جُنُب شود، تکلیفش چیست؟

ج: باید فوراً از مسجد یا حرم بیرون برود. (۱)

س: زن در حالت استحاضه، آیا می تواند به مسجد یا حرم امام رضا برود و توقف او در این مکان ها چه حکمی دارد؟

ج: زن مستحاضه می تواند به مسجد یا حرم برود و در آنجا توقف کند؛ حتی مستحاضه متوسطة و كثیره. (۲) ولی اگر غسل هایی را که برای نماز وارد شده انجام نداده است، احتیاط

مستحب است در مسجد و حرم توقف نکند. (۳)

س: کسی که به علت بیماری، کنترل ادرار ندارد، آیا می تواند با بدن و لباس نجس به اماکن

ص: ۳۴

۱- . تحریر الوسیله، ج ۱، القول فی احکام الجنب، ص ۳۸ و ۳۹.

۲- . به فتوای آیات عظام گلپایگانی و اراکی و صافی، برای توقف در مسجد و حرم باید غسل های واجب خود را انجام داده باشد.

۳- . تحریر الوسیله، ج ۱، فصل فی الاستحاضه، ص ۵۹، م ۸.

متبرک زیارتی و حرم وارد شود؟

ج: اگر بی احترامی به آن مکان مقدس نباشد و سبب نجس شدن مسجد یا حرم امام نشود، اشکال ندارد. (۱)

مسئله‌های مقدس

س: آیا کلمه «رضا» که لقب امام هشتم است، حکم نام آن حضرت را دارد و نباید بدون وضو آن را لمس کرد؟

ج: بنا بر احتیاط، جایز نیست. (۲)

س: آیا کلماتی مثل «رضوی» و «علوی» و مانند آن که منسوب به امام رضا و امام علی

ص: ۳۵

۱- توضیح المسائل مراجع، م ۹۰۰.

۲- مناسک حج محشی، ص ۵۵۶، س ۱۸؛ به فتوای آیات عظام سیستانی و نوری همدانی احتیاط مستحب است، بدون وضو لمس نکنند.

است و در حال حاضر، برخی از مؤسسات یا کالاهای به همین نام اسم گذاری شده است، حکم نام مبارک امام را دارد و احترام آن واجب است؟

ج: حکم نام امام را ندارد؛ ولی بی احترامی به آن، اگر به نحوی بی احترامی به امام محسوب شود، جایز نیست. (۱)

بُردن مهر و قرآن حرم

س: بُردن مهر یا قرآن یا کتاب دعا از حرم مطهر برای تبرک یا گرونگه داشتن برای برآمدن حاجت، چه حکمی دارد؟

ج: بُردن مهر و قرآن و کتاب های دعای حرم و مسجد جایز نیست و چنانچه کسی عمداً یا سهواً برده باشد، باید به جای آن برگرداند. (۲)

ص: ۳۶

۱- العروه الوثقی، ج ۱، ص ۱۹۰، فی غایات الوضوء، م ۹ و استفتاء.

۲- استفتائات، امام خمینی، ج ۲، ص ۳۴۵، س ۲۶.

بسمه تعالی

هَلْ يَشْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ ه. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
 ۲. ارتباط با مراکز هم سو
 ۳. پرهیز از موازی کاری
 ۴. صرفا ارائه محتوای علمی
 ۵. ذکر منابع نشر
- بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه
۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی
۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و ...
۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...
۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com
۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و ...
۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی
۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و ...
۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)
۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)
۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و ... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

